

Nekrolog

JÓZEF ZAJDA (1897 - 1976)

W dniu 28 czerwca 1976 r. odszedł na zawsze z grona najstarszych członków Instytutu Zachodniego w Poznaniu wieloletni członek Komisji Rewizyjnej tegoż Instytutu i aktywny działacz — doc. dr habil. Józef Zajda.

Doc. dr habil. Józef Zajda należał do pracowników nauki, którym szczególnie leżał na sercu los ojczyzny i który również głęboko rozumiał znaczenie Ziemi Zachodnich dla teraźniejszości i przyszłości odrodzonej po II wojnie światowej nowej państwowości polskiej. Świadomość dziejowego znaczenia obszarów nadodrzańskich i nadbałtyckich w przeszłości historycznej i przyszłości naszego narodu wyraził doc. dr habil. Józef Zajda tuż po wojnie swą niezwykle aktywną działalnością w pracach Rady Naukowej dla Zagadnień Ziemi Odzyskanych, wyróżniając się aktywnością w Instytucie Zachodnim i swoją wieloletnią, przykładną solidnością, pilnością i starannością w pracach Komisji Rewizyjnej Instytutu Zachodniego.

Instytut Zachodni utracił w osobie doc. dra habil. Józefa Zajdy pracownika nauki o wysokich walorach umysłu i charakteru, człowieka o wielkiej pasji badawczej, oddanego podstawowym celom działalności Instytutu. Jego przykładna postawa i zaangażowanie w sprawach Instytutu, Jego twórczość naukowa przetrwają na zawsze w pamięci członków Instytutu i polskiej społeczności.

Doc. dr habil. Józef Zajda urodził się 22 grudnia 1897 r. w Łasku. Studia uniwersyteckie rozpoczął w 1917 r. w Warszawie, a kontynuował je i ukończył w Poznaniu, uzyskując stopień magistra nauk ekonomiczno-politycznych w r. 1921. Po ukończeniu studiów pracował do wybuchu II wojny światowej w aparacie gospodarczym. Po wojnie kontynuował pracę zawodową w instytucjach życia gospodarczego, podejmując równocześnie działalność naukową. W 1948 r., już jako zasłużony działacz gospodarczy i społeczny, doktoryzował się na Uniwersytecie Poznańskim na podstawie rozprawy pt. *Polityka finansowa Polski w latach 1945 - 1947*. Na tymże Uniwersytecie habilitował się w 1960 r., przedstawiając rozprawę habilitacyjną pt. *Zagadnienia przebudowy systemu finansowego gospodarki narodowej*.

W 1958 r. przeszedł zupełnie do działalności naukowej, wiążąc się z Akademią Ekonomiczną w Poznaniu, w której prowadził wykłady z zakresu podstaw gospodarki finansowej, a następnie z rozliczeń międzynarodowych, międzynarodowych stosunków finansowych oraz systemów bankowych państw kapitalistycznych. Mimo przejścia do Uczelni, zachował nadal ścisłą więź z życiem gospodarczym, tak przez podejmowaną problematykę badawczą, jak i bezpośrednią współpracę z podmiotami gospodarowania. W Akademii Ekonomicznej pełnił szereg funkcji organizacyjnych, będąc kierownikiem Zakładu Finansowania Przedsiębiorstw, kierownikiem Zespołu Międzynarodowych Stosunków Finansowych, członkiem Senatu, prodziekanem i kierownikiem Studiów Zaocznych. Twórczość naukowa doc. dra habil. Józefa Zajdy, rozpoczęta w 1927 r., zawiera się w ponad 50 publikacjach oraz w kilku pracach nie ogłoszonych. Szczególnie wartościowe dla Instytutu Zachodniego jest Jego opracowanie *Konsekwencje ekonomiczne Traktatu Wersalskiego dla*

Polski, zamieszczone w publikacji zespołowej pod redakcją J. Pajewskiego pt. *Problemy polsko-niemieckie w Traktacie Wersalskim* (wydawnictwo Instytutu Zachodniego, 1963 r.).

Doc. dr habil. Józef Zajda łączył w sposób umiejętny i przykładowy pracę naukową z działalnością społeczną. W obu tych nurtach działał niezwykle aktywnie do ostatnich chwil życia, dając tym dowód pasji działacza i społecznika. Działał aktywnie w Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk, w Polskim Towarzystwie Ekonomicznym, w którym pełnił przez szereg lat funkcję prezesa oddziału wojewódzkiego PTE w Poznaniu, był członkiem Rady Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Warszawie i członkiem Rady Programowej Dyrekcji Szkolenia Ekonomicznego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Poznaniu. Wyrazem uznania dla Jego wszechstronnej działalności zawodowej i społecznej były przyznane Jemu liczne odznaczenia, a pośród nich Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski oraz 2-krotnie Złoty Krzyż Zasługi.

Doc. dr habil. Józef Zajda odszedł na zawsze, ale pamięć o Nim, jako o wybitnym ekonomście, finansście, jako o aktywnym i wiernym ideom Instytutu Zachodniego członku, pozostanie. Będzie żył w swej spuściźnie naukowej, w pamięci swych uczniów i współpracowników.

Józef Boroń